

Türkiye ve Dünya Ekonomi Gündemi (17 - 21 Temmuz)**Türkiye**

- 2022 yılı Haziran ayında 31.1 milyar TL açık veren merkezî yönetim bütçe dengesi 2023 yılının Haziran ayında bir önceki yıla göre sert bir şekilde azalarak 219.6 milyar TL açık verdi. Faiz dışı denge 2022 yılı Haziran ayında 18.3 milyar TL açık verirken, 2023 yılı Haziran ayında 182.3 milyar TL açık verdi. Haziran ayında bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı ayına göre %48.2 artarak 268.2 milyar TL olurken, bütçe giderleri %130 artarak 487.9 milyar TL oldu.
- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Temmuz ayı Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında politika faiz oranını beklentilerin altında 250 baz puan artırarak %17.50'ye yükseltti. Beklentiler faiz oranının %20'ye yükseltileceği yönündeydi. Sadeleşme sürecinin devam edeceği ve Kurul'un faiz artırımının yanı sıra, parasal sıkılaştırma sürecini destekleyecek seçici kredi ve miktarsal sıkılaştırma kararları da aldığı belirtildi.
- Kur Korunmalı Mevduat hesapları için zorunlu karşılık oranı tüm vadelerde %15 oldu.
- Türkiye ile BAE arasında enerji, ulaştırma, altyapı, lojistik, e-ticaret, finans, sağlık, gıda, turizm, emlak, inşaat, savunma sanayii, yapay zeka ve ileri teknolojiler gibi alanlarda 13 belgenin imzalandığı, anlaşmaların toplam tutarının 50.7 milyar dolar olduğu duyuruldu.
- Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ'e göre 1 Temmuz'dan itibaren kanunî faiz oranı sözleşmeyle tespit edilmemişse %9, temerrüt faiz oranı sözleşmeyle belirlenmemişse %9, ticari işlerde %16.75 olarak uygulanacak.

ABD

- Perakende satışlar Haziran ayında bir önceki aya göre %0.5 artış beklentilerinin altında %0.2 artış gösterdi.
- Haftalık işsizlik maaş başvuruları beklentilerin altında 228 bin kişi ile iki ayın en düşük seviyesinde gerçekleşti.

Avrupa

- Euro Bölgesi'nde TÜFE Haziran'da nihaî verilere göre aylık bazda beklentilere paralel %0.3 artış gösterdi. Enflasyon yıllık bazda %6.1'den %5.5'e geriledi. Çekirdek enflasyon aylık bazda %0.4 artarken; yıllık bazda %5.3'ten %5.5'e yükselerek tahminlerin üstünde gerçekleşti.
- İngiltere'de tüketici fiyatları Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %7.9 ile beklentilerin altında artış gösterdi. Çekirdek enflasyon ise yıllık bazda %6.9 artışla beklentilerin altında açıldı.

Asya

- Japonya'da enflasyon Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre beklentilerin altında %3.3 yükseldi.

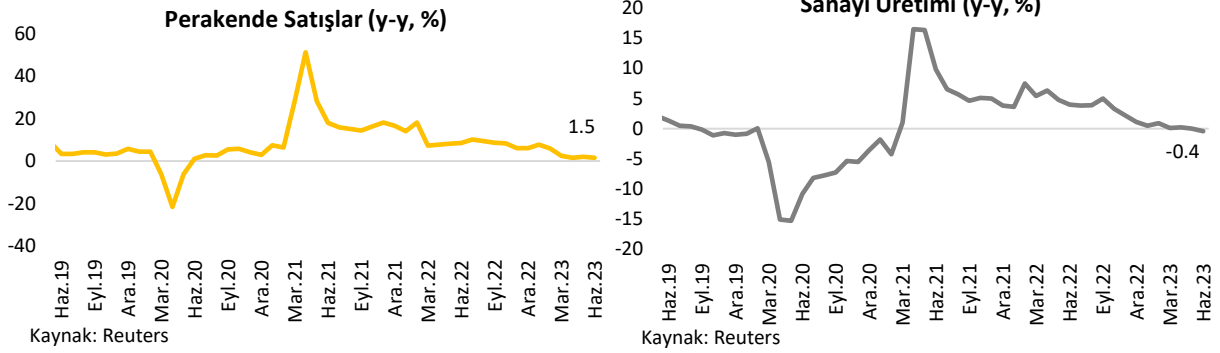
Diğer

- Rusya Tahıl Koridoru anlaşmasının artık yürürlükte olmayacağını ve öne sürdükleri şartlar karşılanmadığı sürece anlaşmaya dönmeyeceklerini açıkladı.
- Rusya Merkez Bankası politika faizini 100 baz puan artışla %8.50 seviyesine çıkardı.
- Uluslararası Para Fonu (IMF) Başkanı Kristalina Georgieva, özellikle imalat sektöründe faaliyetin yavaşladığını belirterek; ileriye bakıldığında, orta vadeli büyüme beklentilerinin zayıf kalmaya devam ettiğini ifade etti.
- Dünya Bankası Başkanı Ajay Banga, yeni mekanizmalar açıklayarak kredileri artırmayı hedeflediklerini ifade etti.

Ayrıntılar...

Yurt dışı

ABD'de sanayi üretimi ve perakende satışlar, beklentilerin altında açıklandı.

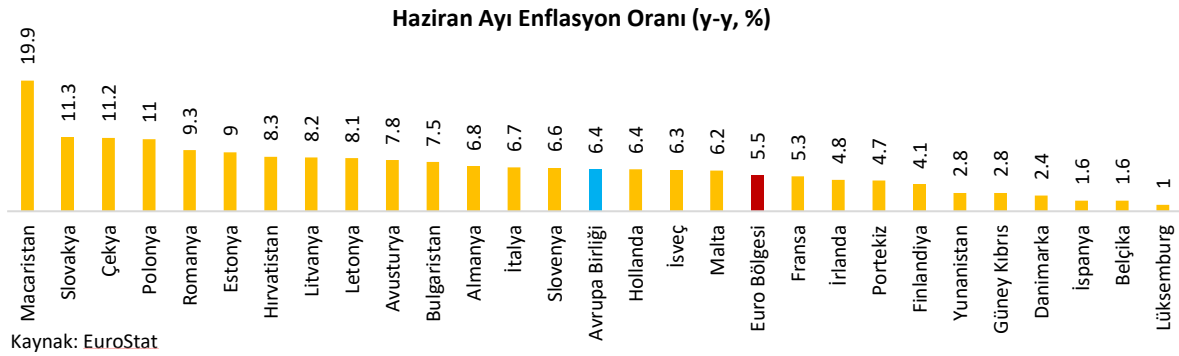

ABD'de perakende satışlar Haziran'da bir önceki aya göre %0.5 olan beklentilerin altında %0.2 arttı. Mayıs ayı verisi %0.3'ten %0.5'e revize edildi. Çekirdek perakende satışlar olarak bilinen otomobil, benzin, inşaat malzemeleri ve gıda hariç satışlar ise geçen ayın iki katı artarak %0.6 oldu. Otomobil hariç satışlar da %0.3 artış beklenirken %0.2 arttı.

Çekirdek perakende satışlardaki yükseliş büyüme açısından olumlu görünüyor.

Sanayi üretimi ise Haziran'da bir önceki aya göre %0.5 düştü. Piyasa beklentileri, sanayi üretiminin bu dönemde yatay seyretmesi yönündeydi. Sanayi üretimi, Mayıs'ta da aylık bazda %0.5 gerilemişti. İmalat sanayi üretimi Haziran'da aylık bazda %0.3 geriledi. Beklentiler, imalat sanayi üretiminin de bu dönemde değişim göstermemesi yönündeydi. Ülkede kapasite kullanım oranı ise aynı dönemde 0.5 puan azalarak %78.9 ile beklentilerin altında gerçekleşti.

Euro Bölgesi'nde yıllık enflasyon Haziran'da nihai verilere göre %5.5'e gerilerken, çekirdek enflasyon yükseldi.

Euro Bölgesi'nde TÜFE Haziran'da nihai verilere göre aylık bazda beklentilere paralel %0.3 artış gösterdi. Enflasyon yıllık bazda %6.1'den %5.5'e geriledi. Söz konusu düşüşte, enerji fiyatlarındaki gerileme etkili oldu. Çekirdek enflasyon aylık bazda %0.4 artarken; yıllık bazda %5.3'ten %5.5'e yükselerek tahminlerin üstünde gerçekleşti.

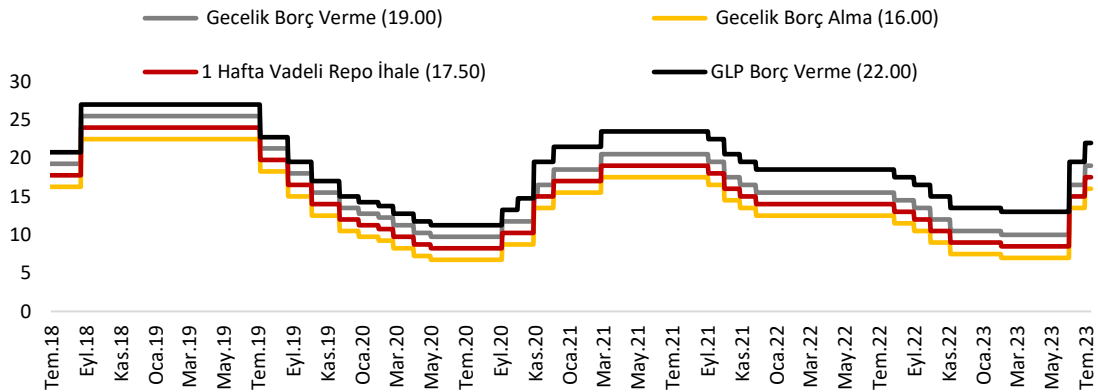
Avrupa Birliği'nde Haziran'da enflasyonun en hızlı arttığı ülke %19.9 ile Macaristan oldu. En düşük artış ise %1 ile Lüksemburg'da yaşandı.

Çekirdek enflasyonun Haziran'da tahminleri aşması, ECB'nin bu hafta yapılacak toplantıda faiz artıracığı beklentisini güçlendirdi.

Euro Bölgesi'nin 2023 yılı enflasyon beklentisi %5.4 seviyesinde bulunuyor.

Yurt içi

TCMB politika faiz oranını %17.5'e yükseltti.

Kaynak: TCMB

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Temmuz ayı Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında politika faiz oranını beklentilerin altında 250 baz puan artırarak %17.50'ye yükseltti. Beklentiler faiz oranının %20'ye yükseltileceği yönündeydi.

Yurtiçi enflasyona ilişkin enflasyonun ana eğilimindeki yükselişte belirleyici olan unsurlara "ücret ve kur kaynaklı maliyet yönlü baskılar" ifadesinin eklendiği görülüyor. Ayrıca bir önceki toplantıdan sonra yapılan vergi düzenlemelerinin etkisiyle bu ayki notta, "Kurul, bu unsurlara ek olarak vergi düzenlemeleri ve fiyatlandırma davranışlarındaki bozulmanın enflasyon üzerinde ilave olumsuz etki yapacağını öngörmektedir." cümlesi de yer aldı. TCMB'nin bu ifadeleri enflasyonda yıllık bazdaki düşüşün sona erdiği ve yükselişin başlayabileceği beklentilerini güçlendiriyor.

"Doğrudan yabancı yatırımlar, dış finansman koşullarındaki belirgin iyileşme, rezervlerde süregelen artış ve turizm gelirlerinin desteğiyle cari işlemler hesabındaki dengelenme fiyat istikrarına güçlü katkıda bulunacaktır." ifadesi notta yer aldı. Önümüzdeki dönemde cari açığındaki yıllık bazda düzelmenin başlayacağını işaret etti.

Bunların yanı sıra sadeleşme sürecinin devam edeceği ve Kurul'un faiz artırımının yanı sıra, parasal sıkılaştırma sürecini, destekleyecek seçici kredi ve miktarsal sıkılaştırma kararları da aldığı belirtildi. Bu açıklama, TCMB'nin miktarsal sıkılaştırmaya yönelik yeni kararlar açıklayacağına ve miktarsal sıkılaştırma ile parasal sıkılaştırmaya destek vereceğine işaret ediyor.

Haziran ayında merkezî yönetim bütçesi 219.6 milyar TL açık verdi.

Merkezî Yönetim Bütçesi (milyar TL)								
	Haziran			Ocak-Haziran			2023 Bütçe Hedefi	Gerçekleşen/Hedef (%)
	2022	2023	% Değişim	2022	2023	% Değişim		
Giderler	212.1	487.9	130.0	1,171.9	2,363.6	101.7	4,469.6	52.9
Faiz Hariç Giderler	199.3	450.5	126.0	1,037.2	2,088.3	101.3	3,903.0	53.5
Faiz Giderleri	12.8	37.4	192.7	134.7	275.2	104.4	565.6	48.7
Gelirler	181.0	268.2	48.2	1,265.4	1,880.3	48.6	3,810.1	49.4
Vergi Gelirleri	152.6	231.2	51.4	1,033.8	1,602.3	55.0	3,199.5	50.1
Diğer Gelirler	28.4	37.0	30.3	231.6	278.0	20.0	610.6	45.5
Bütçe Dengesi	-31.1	-219.6	-607.2	93.6	-483.2	-616.5	-659.4	73.3
Faiz Dışı Denge	-18.3	-182.3	-896.5	228.2	-208.0	-191.1	-93.8	221.7

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

*Rakamlar yukarı yuvarlanmıştır.

2022 yılı Haziran ayında 31.1 milyar TL açık veren merkezî yönetim bütçe dengesi 2023 yılının Haziran ayında bir önceki yıla göre sert bir şekilde azalarak 219.6 milyar TL açık verdi. Faiz dışı denge 2022 yılı Haziran ayında 18.3 milyar TL açık verirken, 2023 yılı Haziran ayında 182.3 milyar TL açık verdi. Haziran ayında bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı ayına göre %48.2 artarak 268.2 milyar TL olurken, bütçe giderleri %130 artarak 487.9 milyar TL oldu.

Temmuz ayında akaryakıt ve doğalgaza getirilen ÖTV zammı ve katma değer vergisi artışı, bütçe açığını daraltıcı yönde rol oynayabilir. Yapılan KDV artışının bütçeye etkisinin 30 milyar TL'yi bulabileceği düşünülüyor. Kurumlar vergisi ve MTV'deki artışlarla birlikte toplam etkinin yaklaşık 200 milyar TL olacağı düşünülüyor.

Merkezî Yönetim Borç Stoku 2023 yılı Haziran ayı itibariyle 5 trilyon 617.4 milyar TL oldu.

Enstrüman Yapısına Göre Merkezî Yönetim Borç Stoku (milyar TL)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 Haziran
Toplam	586.2	612.5	678.2	760.0	876.5	1,067.1	1,329.1	1,812.1	2,747.8	4,033.2	5,617.4
İç Borç Stoku	403.0	414.6	440.1	468.6	535.5	586.1	755.1	1,060.4	1,321.2	1,905.3	2,575.6
Bonosu											
Hazine	0.0	0.0	0.0	1.0	1.0	5.5	15.5	0	9.9	18.9	3.0
Devlet Tahvili	403.0	414.6	440.1	467.6	534.5	580.6	739.6	1,060.4	1,311.3	1,886.4	2,572.6
Dış Borç Stoku (TL)	183.2	197.9	238.1	291.3	341.0	481.0	573.8	751.8	1,426.6	2,127.9	3,041.8
Borç Stoku (Milyon \$)											
Dış	85.2	84.6	81.5	82.8	90.2	91.2	96.4	102.3	109.7	113.6	117.6
Uluslararası Tahvil (TL)	119.0	135.2	167.3	211.4	252.3	364.9	451.2	593	1,087.3	1,644.9	2,368.4
Uluslararası Tahvil (Milyon \$)	55.3	57.8	57.3	60.1	66.8	69.2	75.8	80.6	83.6	87.8	91.6
Kredi	64.2	62.7	70.8	79.9	88.7	116.1	122.6	158.8	339.3	483.0	673.4
Kredi (Milyon \$)	29.9	26.8	24.2	22.7	23.5	22.0	20.6	21.1	26.1	25.8	26.0

Borç stokunun 1,845.5 milyar TL tutarındaki kısmı Türk Lirası cinsi, 3,771.9 milyar TL tutarındaki kısmı döviz cinsi borçlardan oluştu.

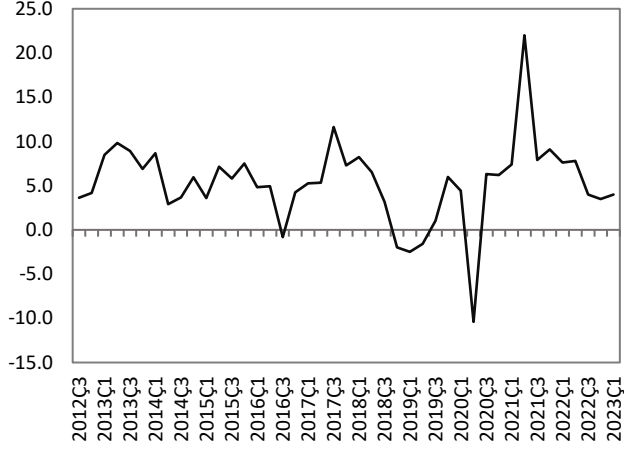
Haftalık Veri Takvimi (24 – 28 Temmuz 2023)

Tarih	Ülke	Açıklanacak Veri	Önceki	Beklenti
24.07.2023	ABD	Chicago Fed Ulusal Aktivite Endeksi (Haziran)	-0.15	0.03
		İmalat PMI (Temmuz, öncül)	46.3	46.4
		Hizmet PMI (Temmuz, öncül)	54.4	54
	Euro Bölgesi	İmalat PMI (Temmuz, öncül)	43.4	42.7 (Açıklandı)
		Hizmet PMI (Temmuz, öncül)	52	51.1 (Açıklandı)
	Almanya	İmalat PMI (Temmuz, öncül)	40.6	38.8 (Açıklandı)
		Hizmet PMI (Temmuz, öncül)	54.1	52 (Açıklandı)
	Fransa	İmalat PMI (Temmuz, öncül)	46	44.5 (Açıklandı)
		Hizmet PMI (Temmuz, öncül)	48	47.4 (Açıklandı)
	İngiltere	İmalat PMI (Temmuz, öncül)	46.5	45 (Açıklandı)
		Hizmet PMI (Temmuz, öncül)	53.7	51.5 (Açıklandı)
	Japonya	İmalat PMI (Temmuz, öncül)	49.8	49.4 (Açıklandı)
		Hizmet PMI (Temmuz, öncül)	54	53.9 (Açıklandı)
	25.07.2023	Türkiye	Reel Kesim Güven Endeksi (Temmuz)	108.2
İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (Temmuz)			%76.8	--
ABD		CaseShiller Konut Fiyat Endeksi (Mayıs, a-a)	%1.7	%1.2
		Conference Board Tüketici Güven Endeksi (Temmuz)	109.7	111.5
		Richmond Fed İmalat Endeksi (Temmuz)	-7	--
Almanya		IFO İş Dünyası Güven Endeksi (Temmuz)	88.4	88
26.07.2023		ABD	İnşaat İzinleri (Haziran, a-a)	%5.6
	Yeni Konut Satışları (Haziran, a-a)		%12.2	--
	Fed Toplantısı ve Faiz Kararı		%5.25	%5.5
	Fransa	Tüketici Güven Endeksi (Temmuz)	85	86
Japonya	Öncül Göstergeler Endeksi (Mayıs)	108.1	--	
27.07.2023	Türkiye	TCMB Enflasyon Raporu-III	--	--
		TCMB PPK Toplantı Özeti	--	--
	ABD	Dayanıklı Mal Siparişleri (Haziran, a-a)	%1.7	%0.7
		GSYH (2.çeyrek, öncül, ç-ç)	%2	%1.7
		Haftalık İşsizlik Maaş Başvuruları	228 bin kişi	235 bin kişi
		Öncül Mal Ticaret Dengesi (Haziran)	-91.1 milyar \$	--
		Bekleyen Konut Satışları (Haziran, y-y)	-%22.2	--
		Kansas Fed İmalat Endeksi (Temmuz)	-10	--
	Euro Bölgesi	ECB Toplantısı ve Faiz Kararı	%4	%4.25
	Almanya	Tüketici Güven Endeksi (Ağustos)	-25.4	-24.7
	İtalya	Tüketici Güven Endeksi (Temmuz)	108.6	107.6
28.07.2023	Türkiye	Dış Ticaret Dengesi (Haziran)	-12.5 milyar \$	--
		Ekonomik Güven Endeksi (Temmuz)	101.1	--
	ABD	Çekirdek Kişisel Tüketim Harcamaları Endeksi (Haziran)	%4.6	%4.2
		Kişisel Gelirler (Haziran, a-a)	%0.4	%0.5
		Kişisel Harcamalar (Haziran, a-a)	%0.1	%0.4
		Michigan Üniversitesi Tüketici Güven Endeksi (Temmuz)	64.4	72.6
	Euro Bölgesi	Tüketici Güven Endeksi (Temmuz)	-16.1	-15.1
	Almanya	TÜFE (Temmuz, öncül, y-y)	%6.4	%6.2
	Fransa	GSYH (2.çeyrek, öncül, ç-ç)	%0.2	%0.1
		TÜFE (Temmuz, öncül, y-y)	%4.5	%4.4
	Japonya	BoJ Toplantısı ve Faiz Kararı	-%0.1	-%0.1

TÜRKİYE

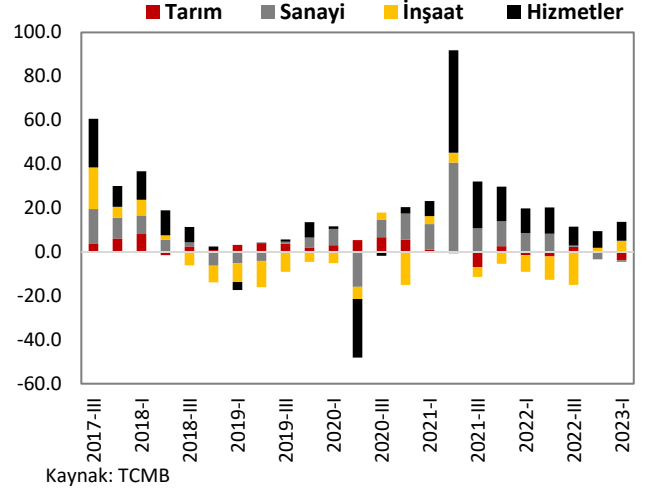
Türkiye Büyüme Oranı

Reel GSYH (y-y, %)

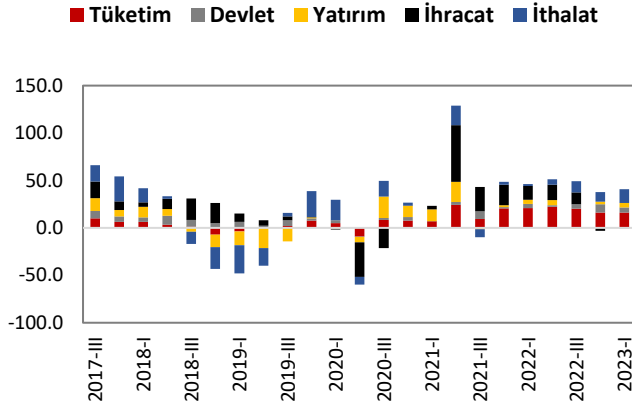
Kaynak: TÜİK

Sektörel Büyüme Hızları (y-y, %)

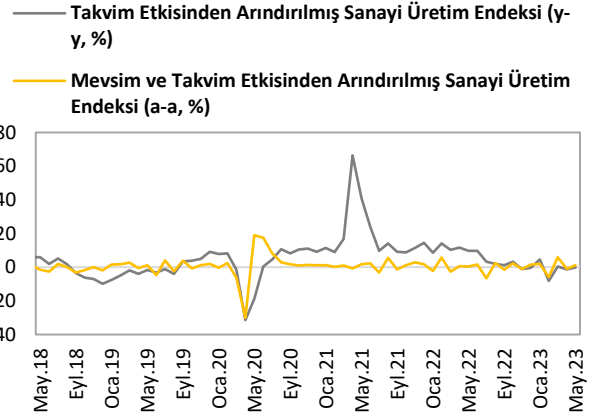
Kaynak: TCMB

Harcama Bileşenlerinin Büyüme Hızları (y-y, %)

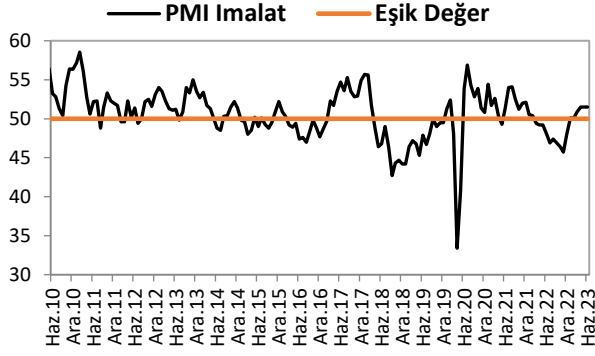
Kaynak: TÜİK

Sanayi Üretim Endeksi

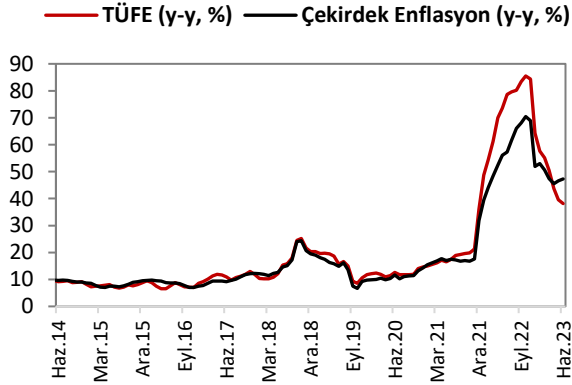
Kaynak: TÜİK

İmalat PMI

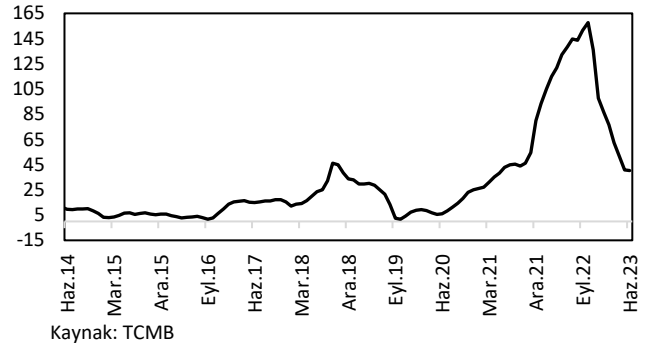
ENFLASYON GÖSTERGELERİ

TÜFE ve Çekirdek Enflasyon

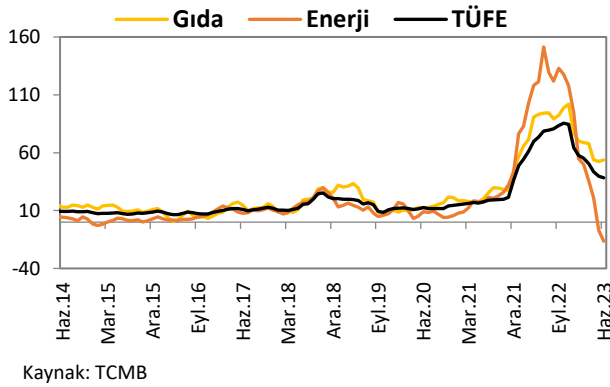

Yİ-ÜFE

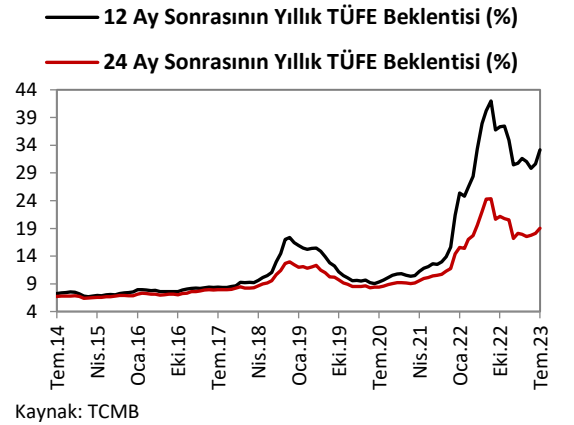
Yİ-ÜFE (y-y, %)

Gıda ve Enerji Enflasyonu (y-y, %)

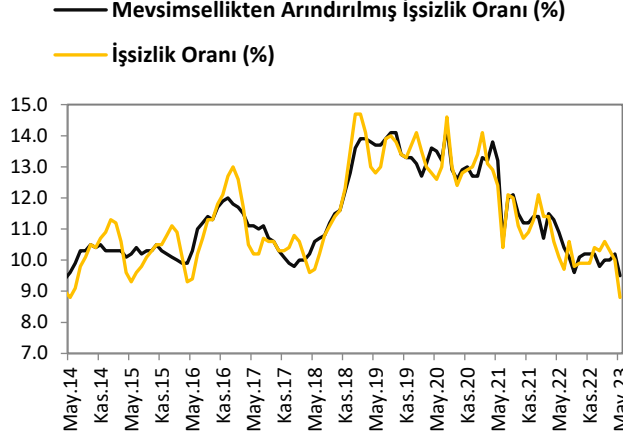

Enflasyon Beklentileri

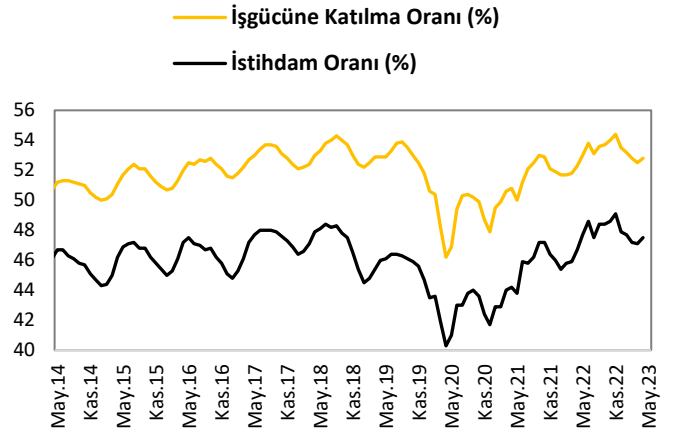

İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşsizlik Oranı

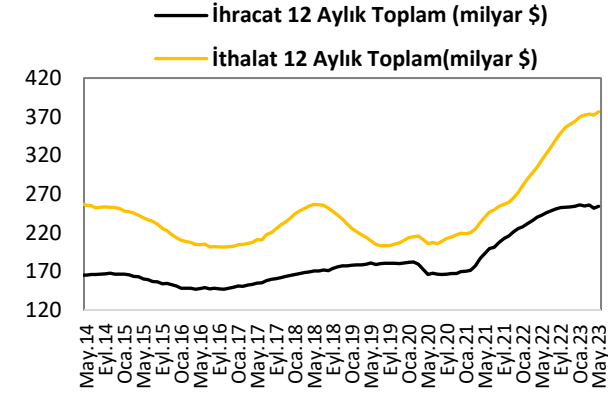

İşgücüne Katılım Oranı

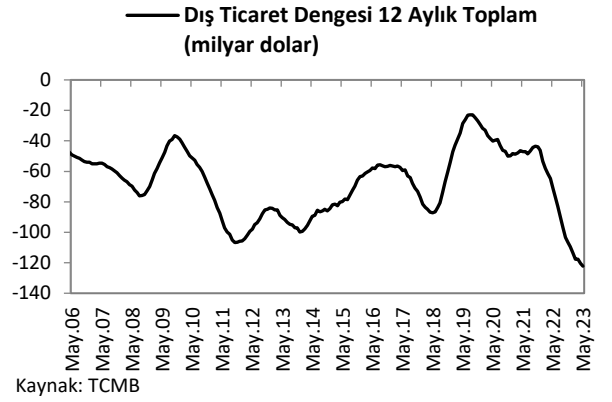

DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ

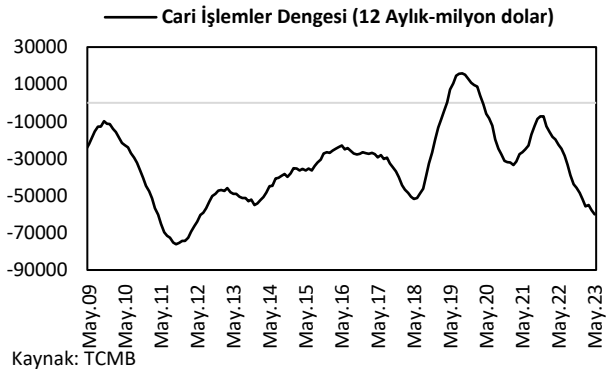
İthalat-İhracat

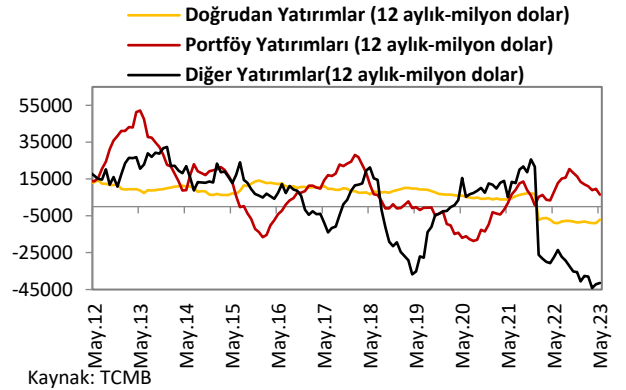
Dış Ticaret Dengesi

Cari İşlemler Dengesi

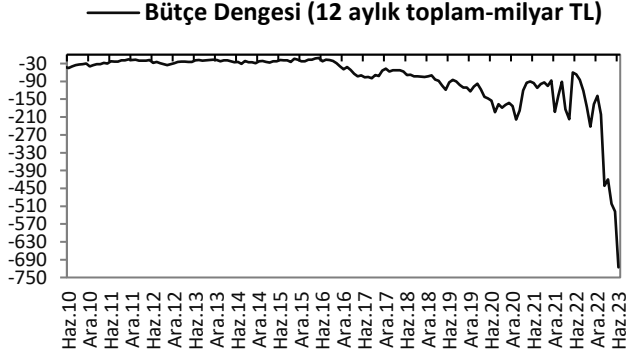

Sermaye ve Finans Hesabı

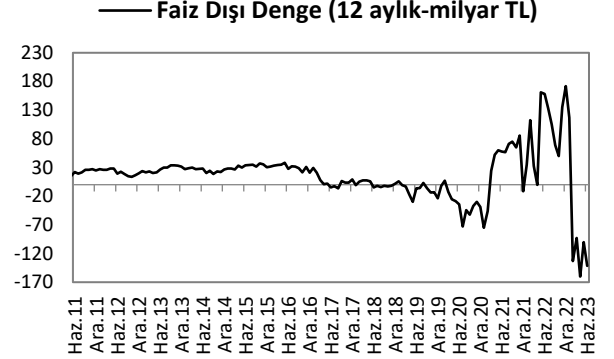

KAMU MALİYESİ GÖSTERGELERİ

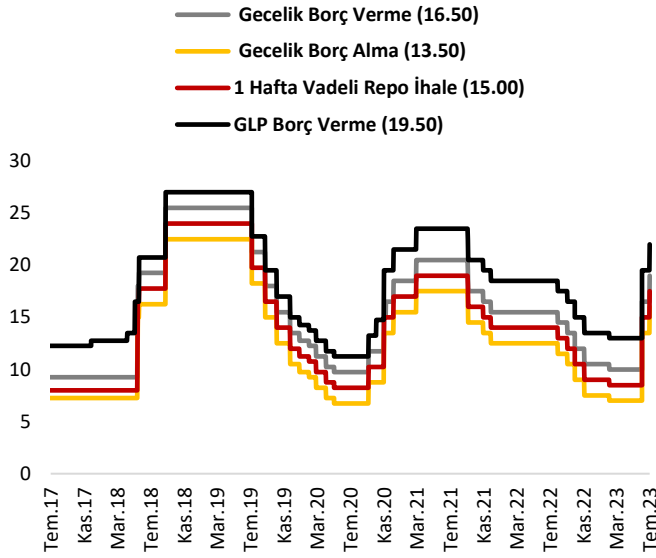
Bütçe Dengesi

Faiz Dışı Denge

TCMB Faiz Oranları

Türkiye Makro Ekonomik Görünüm

Reel Ekonomi					
	GSYH (Cari Fiyatlarla, milyon TL)	GSYH Büyüme Oranı (zincirlenmiş hacim endeksi, y-y, %)	İşsizlik Oranı (%) (mevsim etkisinden arındırılmış)	Sanayi Üretim Endeksi (y-y, %) (takvim etkisinden arındırılmış)	Kapasite Kullanım Oranı (%)
2021	7,248,789	11.0	12.0	17.5	76.6
2022	15,006,574	5.6	10.5	5.7	77.1
Son Yayınlanan	4,631,792 (2023-I)	4.0 (2023-I)	9.5 (Mayıs 2023)	-0.2 (Mayıs 2023)	76.80 (Haziran 2023)
Fiyat Gelişmeleri (y-y, %)					
	TÜFE	Çekirdek TÜFE	Yİ – ÜFE		
2021	36.08	31.88	79.89		
2022	64.27	51.93	97.72		
2023 (Haziran)	38.21	47.33	40.42		
Parasal Göstergeler (Milyon TL)					
	M1	M2	M3	Emisyon	TCMB Brüt Döviz Rezervleri (Milyon \$)
2021	2,097,220	5,063,244	5,167,365	221,447	72,563
2022	3,131,103	8,218,173	8,448,655	313,343	82,904
Son Yayınlanan (14.07.2023)	4,223,588	11,165,928	11,439,851	405,650	71,380
Faiz Oranları (%)					
	TCMB O/N (Borç Alma)	TCMB O/N (Borç Verme)	TCMB Haftalık Repo		
2021	12.50	15.50	14.00		
2022	7.50	10.50	9.00		
Son Yayınlanan (24.07.2023)	16.00	19.00	17.50		
Mal Ticareti ve Cari Denge (Milyar \$)					
	Cari İşlemler Dengesi	İthalat	İhracat	Dış Ticaret Dengesi	
2021	-7.2	271.4	225.2	-46.2	
2022	-48.7	363.7	254.2	-109.5	
Son Yayınlanan	-7.9 (Mayıs 2023)	38.2 (Mayıs 2023)	21.7 (Mayıs 2023)	-12.5 (Mayıs 2023)	
Borç Stoku Göstergeleri (Milyar TL)					
	Merkezi Yön. İç Borç Stoku	Merkezi Yön. Dış Borç Stoku	Kamu Net Borç Stoku		
2021	1,321.2	1,426.6	1,485.6		
2022	1,905.3	2,128.9	2,517.0		
Son Yayınlanan	2,575.6 (Haziran 2023)	3,041.8 (Haziran 2023)	2,934.2 (2023-I)		
Kamu Maliyesi (Milyar TL)					
	Bütçe Giderleri	Bütçe Gelirleri	Bütçe Dengesi	Faiz Dışı Denge	
2021 (Haziran)	113.4	88.3	-25.0	-15.6	
2022 (Haziran)	212.1	181.0	-31.1	-18.3	
2023 (Haziran)	487.9	268.2	-219.6	-182.3	
Rasyolar (%)					
	Bütçe Açığı/GSYH	AB Tanımlı Genel Yönetim Borç Stoku/GSYH	Cari Denge/GSYH		
	2.45 (2023-I)	31.2 (2023-I)	-5.7 (2023-I)		

Cem Erođlu	Müdü	cem.eroglu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 80
Fatma Özlem Kanbur	Müdü Yardımcısı	fatmaozlem.kanbur@vakifbank.com.tr	0216-724 30 83
Naime Dođan Eriř	Müdü Yardımcısı	naimedogan.eris@vakifbank.com.tr	0216-724 30 82
Bilge Pekçađlayan	Müdü Yardımcısı	bilge.pekcaglayan@vakifbank.com.tr	0216-724 30 84
Sinem Ulusoy Kasap	Müdü Yardımcısı	sinemulusoy.kasap@vakifbank.com.tr	0216-724 30 86
Selin Mumcu	Uzman Yardımcısı	selin.mumcu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 88

Bu rapor Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan sağlanan bilgiler kullanılarak hazırlanmıştır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu bilgi ve verilerin doğruluğu hakkında herhangi bir garanti vermemekte ve bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan dolayı sorumluluk kabul etmemektedir. Bu rapor sadece bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hişbir konuda yatırım önerisi olarak yorumlanmamalıdır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu raporda yer alan bilgilerde daha önceden bilgilendirme yapmaksızın kısmen veya tamamen değişiklik yapma hakkına sahiptir.